

Yaşlı kadınlar yoksullukla karşı karşıya: Cinsiyet eşitliği için acil önlemler gerekli

 kamusonhaber.com.tr/yasli-kadınlar-yoksullukla-karsi-karsiya-cinsiyet-esitligi-icin-acil-onlemler-187469h.htm

September 30, 2025

30 Eylül 2025 / 14:31 Düzenleme: 00 0000 / 00:00 Kaynak: ANKA

Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği, yaşlı kadınların ekonomik ve sağlık alanlarında ciddi dezavantajlarla karşılaştığını vurguluyor. Politikalarda acil değişiklikler gerekiyor.

(ANKARA)- Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği (CEİD), "Yaşlılık ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışması 2021-2024 Güncellemesi" raporunda, Türkiye'de yaşlı kadınların erkeklere göre sağlık ve ekonomi alanlarında daha fazla dezavantaj yaşadığını belirtti.

Avrupa Birliği'nin desteklediği "CEİDizler Projesi" çerçevesinde Dr. Gülçin Con Wright tarafından hazırlanan çalışma, Türkiye'deki yaşlı nüfusun durumunu TÜİK verileriyle ortaya koyuyor.

CEİD'in açıklamasında, yaşlı nüfusunun Türkiye'deki toplam nüfusa oranının 2023'te ilk kez %10,2'ye ulaştığı, 2024'te ise %10,6 olmasının beklendiği ifade edildi. 2020 yılında bu oran %9,5 olarak kaydedilmişti.

1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü'nün kutlandığı hatırlanarak, ülkelerin nüfusun yaşlanmasına ne kadar hazır olduğu, yaşlıların ihtiyaçlarının yetkililere ulaşabilmesi gibi konularda değerlendirmelerin yapılması gerektiği vurgulandı.

TÜİK'in 2021-2023 verilerine göre, kadınların beklenen yaşam süresi 80 yıl, erkeklerin ise 74,7 yıl. Ancak, "sağlıklı yaşam süresi" dikkate alındığında, erkekler için 59 yıl, kadınlar için 56,3 yıla düştüğü belirtildi.

Yaşlı kadınların sağlık durumu endişe verici

Yaşlı kadınların yalnızca %16,5'i kendi sağlık durumunu "iyi" olarak tanımlıyor. Bu oran erkeklerde %27,5. 2022 verilerine göre yaşlı kadınlardaki obezite oranı %36,4, erkeklerde ise %18,3. Kadınlar daha uzun yaşıyor, fakat bu sürenin büyük bir kısmını sağlıksız geçiriyorlar.

Yaşlıların ekonomik durumu ise endişe verici. 2022 yılında yaşlı kadınlarda yoksulluk oranı %15,4 iken, bu oran 2023'te %22,4'e yükseldi. Yaşlı erkeklerde ise 2022'de %12,8, 2023'te %20,7 seviyesine yükseldi.

Yaşlı kadınlarda yoksulluk artıyor

Yaşlı kadınların %19,9'u okuma yazma bilmiyor. Bu oran erkeklerde sadece %3,3. Kadınların eğitim imkanlarına erişememesi, bakıcılık sorumlulukları ve sosyal hayata daha az katılmaları, onları yoksullukla karşı karşıya bırakıyor.

Ayrıca, 2024 verilerine göre, yaşlı kadınların %45,7'si eşinin vefatı nedeniyle yalnız yaşıyor. Bu oran yaşlı erkeklerde ise %10,8. Toplumsal normlar gereği erkeklerin yeniden evlenme olasılıkları daha yüksek.

Tek başına yaşayan yaşlıların %74'ünü kadınlar oluşturuyor. Bu da yaşlı kadınların temel öz bakım ihtiyaçlarını karşılarken daha fazla zorlandıklarını gösteriyor.

Yaşlı kadınlar için sosyal destek şart

Alışveriş yapabilen erkeklerin oranı %71,7, kadınlarda ise yalnızca %41,7. Parasal işlerini halledebilen erkeklerin oranı %87,5 iken, kadınlarda bu oran %63,2. Bu veriler, yalnız yaşayan yaşlı kadınlara yönelik evde bakım ve sosyal destek hizmetlerinin ne kadar önemli olduğunu gözler önüne seriyor.

Açıklamada, "Daha uzun ama sağlıksız bir yaşam, derin bir yoksulluk riski, yalnızlık ve sürekli bakım sorumlulukları... Türkiye'de yaşlanmanın tek tip bir deneyim olmadığını gösteriyor. Farklı yaş gruplarının çeşitliliği ve ihtiyaçları dikkate alınmalı. İnsanların kendi yaşamlarının öznesi olarak yaşlanmalarını sağlayan politikaların geliştirilmesi ve yerel yönetimlerden hükümete kadar uygulanması gerekiyor," ifadelerine yer verildi.